

Ἄντάμα ἐπιγαίναμε
σ' τὸ παλαιὸ κυνήγι
καὶ ὅπου φύγει φύγει
τὰ κάθε πετεινὸ.

Μὰ ὁ καθένας βλέπωντας
πικρὰ μὲ ἐγελοῦσε.
— Ὡσάν νὰ μοῦ μνηοῦσε :
Δὲν εἶν' ἀληθινὸ!

ΑΓΓΕΛΟΣ ΙΩΑΝΝΙΑΗΣ

Ο ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ

(Μυθιστόρημα ΤΗ. BENTZON).

(Ἰδε σελ. 223).

Χωρὶς νὰ δεῖξω ἄλλο ἀπὸ εὐγνωμοσύνην διὰ τὰς εὐγενεῖς προθέσεις τοῦ λόρδου Μέλτων, τοῦ ἀπεκρίθην ὅμως ὅτι ἤμην ἀποφασισμένη νὰ περάσω μὴ μου τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ πένθους μου ἐν Γαλλίᾳ, μὲ τοὺς παλαιούς μου φίλους, καὶ ἡ περίλυπος μορφή του μ' ἀπέδειξεν ὅτι ἐπέμενε νὰ πιστεῦῃ πῶς ἐμελλον νὰ διατρέξω τοὺς μεγαλύτερους κινδύνους κατὰ τὴν ἡπειρωτικὴν αὐτὴν ἀποδημίαν μου.

— Ὡς ὑποκύψω, ἐὰν πρέπει, εἶπεν ἐντούτοις μ' ἀναστεναγμόν, ἀλλ' ἀφήσετέ μου μίαν ἐλπίδα.

— Εἶμαι συγκινημένη, κολακευμένη, ἐὰν θέλετε, ἀπὸ τὸ διαβημά σας, ἀγαπητέ, λόρδε Μέλτων. Τρέφω μεγάλην ὑπόληψιν καὶ φιλίαν πρὸς ὑμᾶς...

— Ἀλλὰ δὲν μ' ἀγαπᾶτε, ἰδοὺ τί θέλετε νὰ εἰπῆτε.

— Περιμένετε, πρὸς Θεοῦ, δώσατέ μου τὸν καιρὸν νὰ γνωρίσω τὸν ἐαυτὸν μου... ἤμην τόσο ὀλίγον προητοιμασμένη διὰ αὐτὴν τὴν προσφορὰν ἐκ μέρους σας!...

— Ὡς εἰμποροῦσα νὰ ἔλθω πρὸς συνάντησίν σας ἐκεῖ;

— Φυλαχθῆτε, δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ· θὰ ἦτο τόσο ἀπρεπές...

— Ἀλήθεια;... δὲν τὸ βλέπω ἐν τούτοις... Ἄν σᾶς ἔγραφα τούλάχιστον.

— Ἐὰν θέλετε... ἀλλὰ δὲν σᾶς ὑπόσχομαι νὰ σᾶς ἀπαντῶ διόλου· εἶμαι ἡ εἰλικρινὴς προσωποποιημένη καὶ εἰμποροῦν νὰ σᾶς κάμουν κακὸν αἰ ἐπιστολαί μου. Γνωρίζω τὸν ἐαυτὸν μου... ἐὰν ἐρωτευόμην πάλιν τὴν Γαλλίαν.

— Ὡ! φθάνει νὰ μή... κανένα Γάλλον... Ὡς διαμείνωμεν ὅπου θέλετε, Ὀδέττη.

Ὀδέττη! Ἐπρόφερεν τὸ ὄνομα αὐτὸ μ' ἕνα μίγμα ἀδεξιότητος καὶ θράσους, πού μὲ διεσκέδασαν, ὥς νὰ ἤθελε, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον νὰ μὲ κάμῃ ἰδικὴν του ἐκοῦσαν ἀκουσαν.

— Τὸ μόνον πού μπορῶ νὰ σᾶς ὑποσχεθῶ εἶναι ὅτι ἡ Ὀδέττη, ἡ Ὀδέττη Δελαῦράκ, ἡ Γαλλίς, θὰ γράφῃ κάθε ἡμέραν εἰς τὴν μίστρες Νόελ τὰς κα-

θημερινὰς τῆς ἐντυπώσεις—ἕνα εἶδος ἐξετάσεως τῆς συνειδήσεως· δὲν ὑπάρχει καλύτερος ἐξαγορευτὴς ἀπὸ τὸν ἐαυτὸν μας—καὶ ἡ μίστρες Νόελ θάπαντᾷ ὅτι θὰ εἰμπορούσατε σεῖς ὁ ἴδιος νάπαντᾶτε ὑπὲρ τῆς Ἀγγλίας. Ὅταν ἐπιστρέψω, θὰ καταθέσω αὐτὴν τὴν ἀλλόκοτον ἀλληλογραφίαν, εἰς τὰς χεῖράς σας. Ὡς σᾶς κάμῃ ἐνήμερον τῆς καταστάσεως τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδίας μου. Τί λέγετε δι' αὐτό;

— Λέγω ὅτι μοῦ προτείνετε ἕνα παιγνίδι, ἐνῶ ἐγὼ σοβαρεύομαι.

— Σοβαρεύομαι καὶ ἐγὼ ἐπίσης, σᾶς τὸ ὀρκίζομαι. Θέλω νὰ βεβαιωθῶ, ἂν δὲν θὰ λυπηθῶ καθόλου ἀπαρνούμενη πολλὰ πράγματα, πρὸς τὰ ὅποια ἐπιστρέφω μὲ πολλὴν λαχτάραν, αὐτὴν τὴν στιγμὴν.

Μοῦ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ σεβασθῇ τὴν ἐλευθερίαν μου, καὶ τὸν ἀντήμειψα μὲ ὀλίγα καλὰ λόγια.

Ἰδοὺ διατί, ἀγαπητῇ μου, σοῦ λέγω ὅτι δὲν ἤξεύρω ὅπως διόλου τί μοῦ ἐπιφυλάσσει τὸ μέλλον. Νὰ γίνω λαίδη Μέλτων, νὰ τὸ κατωρθώσω ὅχι μόνον πρὸς πείσμα τῆς Μῶδ, τῆς Καίτης καὶ τῆς Ἰζας, αἱ ὅποιαι εἶναι καὶ νεώτεραι καὶ εὐμορφώτεραι ἀπὸ ἐμὲ, ἀλλὰ καὶ ὅλων τῶν ἐπιγὰμων δεσποινίδων τῶν τριῶν Βασιλείων, πού θὰ σκάσουν ἀπὸ τὴ ζούλια, αὐτὸ βέβαια μπορεῖ νὰ περάσῃ γιὰ κατόρθωμά... σπουδαῖον. Ἀλλὰ νὰ μείνω εἰς τὸ Παρίσι, νὰ ζήσω σύμφωνα μὲ τὰς ὁρέξεις μου καὶ μὲ τοὺς ἐπαρχεῖς πόρους πού μοῦ ἄφησεν τόσο γενναιοφρόνως ὁ μακαρίτης σύζυγός μου, αὐτὸ θὰ ἦτο τρέλλα. Τρέλλα, καὶ κλείω ἐκουσίως πρὸς αὐτὸ τὸ μέρος, ἔστω καὶ ἂν κινδυνεύω νὰ μὲ χαρακτηρίσουν ἀπλοῦστατα τρελλήν... Ἐπὶ τέλους, θὰ σταθμίσωμεν μαζὺ τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατὰ.

* Ἡ Κλαίρη πρὸς τὴν Ὀδέττην.

30 Μαρτίου.

Διατί νὰ μὴ μοῦ τὸ εἰπῇς ἐκ μιᾶς ἀρχῆς; Ἄν ἐγνωρίζω ὅτι θὰ ἐπανεύρισκα τὴν φίλην μου διὰ νὰ τὴν χᾶσω ἐντὸς ὀλίγου, δὲν θὰ ἐχαίρομην τόσο διὰ νὰ λυπηθῶ περισσότερον κατόπιν. Ὡς ἔχομεν ἕνα, τὸ πολὺ δύο μῆνας τὴν μνηστὴν τοῦ λόρδου Μέλτων, ἰδοὺ τὸ πᾶν! Ἐγὼ ἐβουκαλιζόμην ὑπὸ τῆς ἐλπίδος νὰ σὲ κρατήσω πλέον, ἀπαξ διὰ παντός! Δὲν μοι λέγεις νὰ πελπισθῶ ἀπ' αὐτὸ τὸ νειρο, ἀλλ' ὅλο τὸ ἴδιον εἶναι. Πρὶν ἀκόμη νὰ ἔλθῃς θρηνώ διὰ τὴν προσεχῆ ἀναχώρησίν σου. Τελείωσε· αἱ καλύτεραι χαρὰί μας εἶναι πάντα φαρμακωμένοι. Εἶχα τόσην ἀνάγκην νὰ πολυάσω ἕνα καλὸν πλήρες, τέλειον, μέσα εἰς τὰς

θλίψεις αὐτῶν τῶν τελευταίων ἡμερῶν! Τὸ ἔργον τοῦ Μᾶξ ἐπέτυχεν πέραν πάσης προσδοκίας, ἀλλὰ ἡ δεσποινὶς Ρόζα Φελὶν καποῦται τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς ἐπιτυχίας, καὶ ὁ σύζυγός μου δὲν τὴν φθονεῖ καθόλου δι' αὐτό. Θριαμβεῖ μαζὶ τῆς, καταθέτει παρὰ τοὺς πόδας τῆς τὰς ὠραιότερας δάφνας, κηρύττων ὅτι ἄνευ τοῦ λεπτοῦ καὶ μοναδικοῦ ταλάντου τῆς, ἡ ὀλίγον ἐπισηφελὴς καὶ παρκαίνδυνευμένη θέσις τῆς ἡρωίδος τοῦ δὲν θὰ ἐγίνετο, πιθανῶς, ἀποδεκτὴ ἀνεπιφυλάκτως. Ἀληθῶς ὀφείλω νὰ τὸ ὁμολογήσω καὶ ἐγώ, ὅτι μόνη αὕτη καθιστᾷ ὑποφερτόν ἕνα πάθος ἀλλόκοτον, τὸ ὅποιον ἐθεώρησεν καλὸν νὰ ἀλύσῃ ὁ Μᾶξ, ὅπως ἄλλως τε ἐκασμενίζεται εἰς τὴν ἀνάλυσιν πραγμάτων ἀσυνειθίστων καὶ ὀλίγων νοσηρῶν ὑπὸ ἠθικὴν ἐποψιν. Δὲν ξεύρω ἂν δὲν θὰ ἦτο προτιμώτερον νὰ ἐξεδηλοῦτο ἡ γνώμη τοῦ δημοσίου μὲ ὀλιγωτέρον ἐνθουσιασμόν διὰ νὰ τὸν ἀναγκάσῃ νὰ μὴ ἐπιμένῃ τόσον ἐπὶ τῆς σχολιᾶς αὐτῆς ὁδοῦ. Ὅπως δὴ ποτε, ἡ διπλὴ αὕτη νίκη, συγγραφῆς καὶ ἡθοιοῦ, ἐστοίχισεν ἀπείρους πικρίας καὶ ταπεινώσεις διὰ τὴν πτωχήν σου Κλαίρη. Ὅθι μού ἦτο δύσκολον νὰ σοῦ παραστήσω τί ὑπέφερα κατὰ τὰς γενικὰς ἐπαναλήψεις καὶ κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς πρώτης.

Φαντάσου, ἐν εἰμωρῆς, αὐτὸ τὸ ἐσωτερικὸν δρᾶμα. Εἶμαι εἰς ἕνα θεωρεῖον, εἰς τὸ πλάγι ἢ μητέρα μου, ὁ Μᾶξ ἀπ' ὀπίσω μου, καὶ ἀκούω, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοῶ, τὸν ἀρμονικὸν ψιθυρὸν τῶν στίγων, ποὺ διέκοπταν ἐνθουσιώδη χειροκροτήματα. Ὅλη μου ἡ προσοχὴ ἀπορροφᾶται ἀπὸ τὸ κομψὸν χρωματισμένον ριγούρινον, τοῦ ὁποῦ οἱ ὀφθαλμοὶ νωχελῶς ἀνοίγμενοι προσηλθύναντι εἰς τὸ θεωρεῖον μας κάθε φορὰν ποὺ τὸ ἐπιτρέπεται. Δὲν βλέπω τὸν Μᾶξ, διότι διὰ νὰ τὸν ἰδῶ θὰ ἐχρειάζετο νὰ γυρίσω, ἀλλ' ἡ ἔκφρασις τῶν ὀφθαλμῶν τῆς κόρης ἐκείνης, τὸ μειδίαμά της, μού ἐφανέρωναν ὅτι θάνητλασσοντο μεταξύ των βλέμματα συνεννόσεως. Μοῦ ἤρχετο νὰ ξεφωνήσω.

— Ὅχι ἐμπρός μου, τοῦλάχιστον, ὄχι ἐμπρός μου!

Εἶναι κατὰ τρυφερὰι λέξεις τὰς ὁποίας ἀποτείνει πρὸς αὐτόν, χωρὶς ἄλλο, μὲ ἰδιαιτέρας κινήσεις τῶν ἐρυθρῶν χειλέων της, ποὺ ὁμοιάζουν μὲ φιλήματα. Καὶ τὸ κορῦφωμα τοῦ μαρτυρίου μου εἶναι νὰ αἰσθάνομαι ὅτι καὶ ἡ μητέρα κάμνει τὰς ἰδίας σκέψεις μὲ μένα, ἀερίζεται πυρετωδῶς, ἀσθμαίνουσα, ὡς νὰ θέλῃ νὰ μού εἰπῇ:

— Μὰ δὲν τὰ βλέπεις λοιπὸν σὺ, μικρὰ ἀνόητος, δὲν τὰ βλέπεις; ... Τόσον τὸ καλὺτερον ἐπὶ τέλους;

— Ὡ, ναι, βλέπω, τὰ βλέπω, καὶ μὲ πιάνει πυρετός· δαγκάνω τὸ μαντίλι μου, διὰ νὰ δώσω μίαν διέξοδον εἰς τὸν νευρικόν μου ἐρεθισμόν. Εἶναι ἀνεκδιήγητον τὸ τί εἵμπορεῖ κανεὶς νὰ ὑποφέρῃ εἰς μίαν τοιαύτην ἐσπερίδα. Καὶ εἰς κάθε νέαν σκηνὴν νὰ ἔρχονται νὰ μὲ συγχάιρουν! διατί; Διότι ἔχω

μίαν ἀντίζηλον, ἐναντίον τῆς ὁποίας τίποτε δὲν δύναμαι νὰ κάμω, ἐνῶ ἐκείνη ἔχει πᾶσαν ὑπεροχὴν ἐπ' ἐμοῦ· διότι ἐκείνη εἶναι μούσα καὶ ἐγὼ εἶμαι ἀπλὴ χύτρα· ἐκείνη εἶναι τὸ ἐπαγωγόν καὶ ἐλκυστικὸν παράπτωμα καὶ ἐγὼ εἶμαι ἡ ἀρετὴ τῆς νοικοκυρῶσιν ἐνσαρκωμένη.

— Βεβαίως θὰ εἰσθε ὑπερευχαριστημένη! μού ἔλεγαν οἱ βλάκες ἐκεῖνοι.

Ἦσθονόμην τὴν ἀνάγκην νὰ τοὺς ἀπαντήσω:

— Εἶμαι φουρκισμένη, ἀπληπισμένη, ἀφῆτε με.

Ἐκεῖνοι εἶναι πλησίον της, εἰς τὸ καμαρίνι της, καὶ ὅλοι ἐν χορῷ ἀνακράζουσιν:

— Θαυμασία αὕτη ἡ Φελὶν θαυμασία!

Καὶ ἡ φωνὴ τοῦ Μᾶξ ἐπαναλαμβάνει αὐτὴν τὴν λέξιν, ἐγὼ εἶμαι ἡνγκασμένη νὰ κρατῶ τὴν προσπινημένην ἀτραχίαν μου, ἐνῶ ἐπ' ἀνέρχεται ἐκεῖνος νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν του, ὅπισθεν μου φέρων μαζὶ τοῦ ἰσχυρὸν ἄρωμα ἀπὸ τεμπέρι, ποὺ θὰ εἶναι βέβαια ἡ προτιμωμένη μυρωδιὰ τῆς θεᾶς του.

— Φαίνεται σὰν κουρασμένη, πτωχὴ μου Κλαίρη.

— Ἐγώ, ὄχι...

— Μήπως σὲ στενοχωρεῖ τὸ ἔργον μου; Μὰ δὲν ὑπάρχει δὲ λόγος καὶ διὰ κλάματα. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι εἴμεθα ὅλοι ὀλίγον ἐκνευρισμένοι σήμερα. Ἀλλὰ τὰ πάντα πηγάζουσιν καλὰ, θαυμασίαι.

Ἀπήντησα μ' ἕνα εἰρωνικόν: « Ἀλήθειαι; » τὸ ὅποιον τὸν ἐξέπληξε. Ἐσήκωσε τοὺς ὤμους του καὶ ἔειπε μέσα του καὶ γυναικα μου εἶναι ἀνόητη» εἵπειτα δὲν ἔβλεπε τίποτε ἄλλο, παρεκτός τὴν σκηνήν, τὴν δεσποινίδα Φελὶν, τῆς ὁποίας ἡ ἀγωνία, εἰς τὸ τέλος, ἐξεγείρει θύελλαν ἀπὸ εὐγῆς. Ὁ θεὸς τὸ ξεύρει, ὅτι θὰ ἡτχνόμην νὰ ἐμοιάζω ἕνα τέτοιο ὑποκείμενον, ἀλλὰ ὁμολογῶ ἐν τούτοις, θὰ ἐπεθύμουν νὰ καθίστων τόσον εὐτυχὴ τὸν Μᾶξ, νὰ ἔχω τόσην γοητείαν δι' αὐτόν· ἔλεγα μέσα μου:

— Νὰ, τί τοῦ ἀρέσει· αὐτὸ τὸ χρῶμα τὸ ἐμπλαστωμένον, ἐνῶ ἐγὼ εἶμαι ὅπως εἶμαι δροσερά, αὐτὰ τὰ ὀφιοειδῆ λυγίσματα, ἀσυμβίβαστα βέβαια καὶ μὲ ὀλίγην ἔστω εὐσκαρίαν, αὕτη ἡ μυρωδιὰ τοῦ τεμπέριου—καὶ μένα μ' ἀρέσει μόνον ἡ βιολεττά.

Μοῦ ἤλθαν πάλιν δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. Ὁ Μᾶξ ἐπίστευσεν αὐτὴν τὴν φορὰν ὅτι ὠφείλοντο τὰ δάκρυα εἰς μίαν παθητικὴν θέσιν τοῦ δράματός του, μού σφίγγει τὸ χεῖρ· βλέπεις εἰς ποῖον βαθμὸν συνεννοούμεθα!

Καὶ τότε τὸν βλέπω ν' ἀναχωρῇ κάθε βράδυ διὰ νὰ κάμῃ ἕνα γύρον ἕως τὸ θέατρον, ὄχι τεταραγμένος καὶ ἀνήσυχος ὅπως τὴν πρώτην ἐσπέραν, ἀλλ' εὐχαριστημένος, προφανῶς εὐχαριστημένος. Σκέπτομαι τότε:

— Δὲν ἔχει πλέον τίποτε νὰ τοῦ ἀρνηθῇ!...

Καὶ τὸν ὑποδέχομαι, κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν του, μετὰ δυσπιστίας!...